

wycof 22.10.92
10/92 p23
ob. —

7195

SUROWCE WŁÓKIENNICZE	NORMA BRANŻOWA	BN-76
	Włókna chemiczne Wysokosprężysta przędza poliuretanowa Elaston	7551-05
		Grupa katalogowa XI 91

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest wysokosprężysta przędza poliuretanowa Elaston, wielowłókienna, matowa biała lub barwiona, o średnim zakresie numerów od 310 do 640 dtex, przeznaczona do przerobu w przemyśle włókienniczym.

1.2. Określenia

1.2.1. Przędza wysokosprężysta — przędza wykazująca wielokrotną rozciągliwość pod działaniem sił rozciągających, po których ustąpieniu powraca do pierwotnej długości.

1.2.2. Partia przędzy Elaston — określona liczba nawojów o jednakowym oznaczeniu zgodnie z 2.2, przeznaczona dla określonego odbiorcy, dostarczana za jednym dowodem dostawy.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział i oznaczenie — wg SWW 1272-71. Symbol SWW należy uzupełnić po kresce ukośnej numerem przędzy, liczbą włókien elementarnych, barwą i nazwą przędzy.

2.2. Przykład oznaczenia włókna syntetycznego (1272), przędzy poliuretanowej włókienniczej (71), o numerze 310 dtex, 12 włóknach elementarnych, barwy białej, o nazwie Elaston:

1272-71/310-12-biała ELASTON

3. WYMAGANIA

3.1. Wymagania ogólne. Przędza powinna być nawinięta na nieuszkodzone cewki w formie nawojów, swobodnie odwijać się z nawojów, nie może rozdzielać się ani zawierać popękanych włókienek elementarnych.

Nawój powinien być zabezpieczony przed samo-

czynnym rozwijaniem, a masa nawoju nie powinna być mniejsza niż 300 g na cewkach cylindrycznych, a 200 g na cewkach stożkowych.

Nawój powinien mieć stałe, jednolite naprężenie przędzy oraz jednakowe wybarwienie i zmatowienie.

Liczba nawojów w partii nie powinna być większa niż 2000 sztuk.

3.2. Wymagania szczegółowe dla przędzy 310, 400, 470, 560 i 640 dtex — wg tablicy na str. 2.

3.3. Ustalenie stopnia jakości. Stopień jakości wysokosprężystej przędzy poliuretanowej Elaston, spełniającej wymagania wg 3.1 ustalić na podstawie wymagań podanych w 3.2. W przypadku stwierdzenia w badanej próbce wartości cech, odpowiadających różnym stopniom jakości, zakwalifikować Elaston wg wartości wskaźnika najniższego.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie

4.1.1. Nawój. Wysokosprężystą przędzę poliuretanową Elaston nawijać na cewki cylindryczne o średnicy wewnętrznej 72 mm i długości 115 mm lub cewki stożkowe o długości 175 mm, o średnicy wewnętrznej u podstawy cewki 44 mm i kącie stożka $3^{\circ}30'$.

Nawój powinien być opakowany w bibułkę serwetkową lub równorzędne opakowanie.

Do każdego pakowanego nawoju należy włożyć etykietkę, zawierającą co najmniej następujące dane:

- datę produkcji,
- nominalny numer przędzy, dtex.

4.1.2. Opakowanie. Nawoje przygotowane wg 4.1.1 układać w pudła tekturowe, przedzielając je przekładkami z tektury.

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Włókien Chemicznych
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora ZPWCh CHEMITEX
dnia 23 stycznia 1976 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 października 1976 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 16/1976 poz. 56)

Nazwa wskaźnika	Stopień jakości		Metoda badania wg
	1	2	
1	2	3	4
Stopień sprężystości dla przędzy: — 500 dtex, %, nie mniej niż — powyżej 500 dtex, %, nie mniej niż	90 86	86 78	BN-75/7559-03
Odchylenie średniego numeru rzeczywistego od numeru nominalnego, %	±3	±5	
Współczynnik zmienności numeru dla przędzy: — do 500 dtex, %, nie więcej niż — powyżej 500 dtex, %, nie więcej niż	2,5 3,0	3,5 4,0	
Wytrzymałość właściwa dla przędzy: — do 500 dtex, cN/dtex, nie mniej niż G/dtex, nie mniej niż	0,55 0,50	0,45 0,40	
— powyżej 500 dtex, cN/dtex, nie mniej niż G/dtex, nie mniej niż	0,50 0,50	0,40 0,40	
Współczynnik zmienności wytrzymałości, %, nie mniej niż	7	10	
Wydłużenie względne przy zerwaniu, %, nie mniej niż	700	600	
Napężenie przy 200% wydłużenia, cN/dtex G/dtex	0,08 ÷ 0,14 0,08 ÷ 0,14	0,07 ÷ 0,18 0,07 ÷ 0,18	
Napężenie po skondycjonowaniu cN/dtex, nie mniej niż G/dtex, nie mniej niż	0,03 0,03	poniżej 0,03 poniżej 0,03	
Wilgotność, %, nie mniej niż	1,5	1,5	
Trwałość bieli ¹⁾ , nie mniej niż	2	2	PN-68/P-04943

¹⁾ Dla ZPDz. ELASTICANA trwałość bieli nie mniej niż 3.

Na wieku pudła naklejać, a do wnętrza wkładać etykietkę, zawierającą co najmniej następujące dane:

- nazwę zakładu produkującego przędzę,
- oznaczenie wg 2.1 zgodnie z 2.2,
- numer partii,
- liczbę porządkową pudła,
- liczbę nawojów,
- masę brutto i netto,
- masę nawoju,
- znak kontroli jakości,
- datę produkcji.

Wypełnione i zamknięte pudło powinno być sklezione podgumowaną taśmą.

4.2. Przechowywanie. Wysokosprężysta przędza poliuretanowa Elaston powinna być przechowywana w pomieszczeniach przewiewnych i ocienionych, w warunkach zabezpieczających ją przed zamoczeniem, zabrudzeniem i uszkodzeniem mechanicznym lub chemicznym.

Okres przechowywania nie może przekraczać 4 miesięcy od otrzymania partii przędzy.

Pudła z przędzą należy ustawiać na drewnianych kratownicach w odległości co najmniej 50 cm od ścian pomieszczenia. Odległość od urządzeń energetycznych i instalacji oświetleniowych powinna być zgodna z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.

4.3. Transport. Wysokosprężysta przędza poliuretanowa Elaston powinna być załadowana, przewożona i wyładowywana bez gwałtownych wstrząsów w warunkach zabezpieczających ją przed uszkodzeniem i wpływami atmosferycznymi.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

5.1.1. Badania niepełne obejmują

- sprawdzenie opakowania i oznakowania nawojów wg 4.1.1,

b) sprawdzenie oznakowania opakowań transportowych wg 4.1.2,

c) sprawdzenie wyglądu zewnętrznego opakowań,

d) sprawdzenie zgodności partii z wymaganiami ogólnymi i szczegółowymi wg 3.1 i 3.2.

5.1.2. Badania pełne obejmują badania wg 5.1.1 oraz badania wskaźnika trwałości bieli wg 3.2, wykonywane na żądanie odbiorcy.

5.2. Pobieranie próbek do oceny wskaźników fizyko mechanicznych — wg PN-73/P-84651.

Próbki do oceny przędzy zgodnie z wymaganiami normy należy pobierać z partii, stanowiącej nie mniej niż 40% wielkości jej dostawy.

5.3. Ocena wyników badań. Partię przędzy Elaston przedstawioną do odbioru należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie rodzaje badań przeprowadzone zgodnie z 5.1 dały wyniki dodatnie.

Partię przędzy Elaston przedstawioną do odbioru należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy, jeśli chociaż jedno z badań przeprowadzonych zgodnie z 5.1 dało wynik ujemny.

5.4. Zaświadczenie o wynikach badań. Do partii przędzy Elaston przedstawionej do odbioru należy dołączyć:

- a) specyfikację towarową,
- b) atest jakościowy.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Zakłady Włókien Chemicznych CHEMITEX-CELWISKOZA, Jelenia Góra.

2. Istotne zmiany w stosunku do Zn-71/MPChem/WS-J-6a, TWT-71/MPCh/WS-J-6, Zn-74/MPCh/WS-J-23

- a) ujęto w jednej normie zakres numerów wysokosprężystej przędzy Elaston od 310 do 640 dtex,
- b) uaktualniono wymagania normy,
- c) uzupełniono normę rozdziałem Badania.

3. Normy i dokumenty związane

PN-73/P-04651 metody badań wyrobów włókienniczych, Przędza. Pobieranie próbek

Pozostałe normy podano w tablicy p. 3.2.

Systematyczny wykaz wyrobów, T. 2 Główny Urząd Statystyczny Warszawa — Wydawnictwo Katalogów i Cenników, 1968

4. Postępowanie w przypadku trudności w przerobieniu. W przypadku stwierdzenia trudności w przerobieniu technologicznym u odbiorcy, przędza może być zwrócona dostawcy.

5. Autorzy normy — mgr Tadeusz Panaś, mgr inż. Maria Gmur, mgr Józefa Wojtusiak, mgr inż. Danuta Okorowska, techn. Helena Kudelska — ZWCh CHEMITEX-CELWISKOZA.